

Respect pentru oameni și cărți

scrisoare de început | pag. 1

Părintele Adrian Făgețeanu:
„Numai Dumnezeu și rugăciunea
îl mai pot salva pe om!”

editorial | pag. 3

În logica lui „ca și cum”,
de Gheorghe Fecioru

noi mucenici și mărturisitori | pag. 6

Părintele Adrian Făgețeanu:
„Numai cine se roagă
pentru toți se mântuiește!”

prăznuiri | pag. 11

Sfântul Mitropolit Calinic al Edesei:
„Episcopul urcă primul pe Golgotha” (II)

școala părinților pag. 18

Infantilizarea individului.
Infantilizarea societății,
de Psih. Dr. Irina Petrea

școala părinților | pag. 24

Stăm acasă, dar suntem
dependenți de ecrane (IV),
de Lect. univ. dr. Andrei Drăgulescu

știința de a iubi | pag. 28

Părintele Ilie Șugaev:
Dragostea și îndrăgostirea (II)

cu noi este Dumnezeu | pag. 32

De vorbă cu Părintele Daniel Anghel din Cipru:
„O viață binecuvântată” (II)

mărturii | pag. 38

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Protos. Hrisostom Ciuciu
de la Mănăstirea Putna:
„Totuși, eu Îl aleg
pe Dumnezeu!”

pag. 49 | minuni

Minuni ale Sfântului
Mitropolit Calinic al Edesei

pag. 53 | convertiri

Părintele Siluan:
„Nu există cale de întoarcere,
trebuie să devin ortodox!”

pag. 59 | războiul nevăzut

Povești-rugăciuni despre lume,
de Presb. Alina Mirică

pag. 62 | tinerii în vremurile din urmă

De la graffiti, rock și droguri la mănăstire
„Orice ai face, să nu-ți pierzi nădejdea!” (III)

pag. 67 | cuvinte vii

Cum ne vedem prin oglinda Nebunului,
de Sergiu Ciocârlan

pag. 71 | interviu

Dr. Anca Nițulescu:
„Medicul trebuie să fie
alături de om” (II)

pag. 77 | actualități

Criticii Academiei și autismul profesional,
de Tatiana Petrache

pag. 79 | concursuri

Respect pentru oameni și cărți

PĂRINTELE ADRIAN FĂGETEANU

† 27 SEPTEMBRIE 2011

„Numai Dumnezeu și rugăciunea îl mai pot salva pe om!”

Vedeți, rugul aprins arde și nu mistuiește, adică cine se aprinde cu rugăciunea către Dumnezeu, trupul lui, sufletul lui rămâne aprins, nu se prefăce în cenușă, așa cum se prefăce și lemnul, și cărbunele, și huila, toate se prefac în cenușă; până și tămâia se prefăce în cenușă. De ce? Pentru că tămâia are două părți. Când e aprinsă, o parte se prefăce în cenușă, iar o parte, în mireasmă. Mireasma se ridică la Altarul cel mai de sus al lui Dumnezeu – „miros de bună mireasmă duhovnicească”, nu? –, iar cenușa rămâne pe fundul cădelniței. De aceea, din rugăciunea unui creștin, mireasma duhovnicească ajunge sus, la Ceruri, iar restul înseamnă smerenie. Adică un creștin, când se roagă, are nevoie și de partea de smerenie, și de partea de nădejde, care ajunge la Altarul cel mai de sus, pe care Îl are Dumnezeu în cer. Nădejdea te duce cel mai sus, iar smerenia te coboară cel mai jos.

Despre Maica Domnului, când cântăm în cinstea ei, zicem: „Dumnezeu a căutat spre smerenia roabei Sale” cf. Luca 1:48. Saul, care-L prigonise pe Hristos, a devenit foarte smerit, amintindu-și mereu cât L-a prigonit pe Hristos și pe toți creștinii. Și, având el această smerenie, Dumnezeu, în trup sau în afară de trup, l-a ridicat până la al treilea cer. Deci Dumnezeu numai pe cei smeriți îi înalță. Din cele zece fecioare din pilda Mântuitorului, numai cinci erau milostive și smerite. Celelalte au bătut la ușă, după ce Mântuitorul a intrat

**Sfântul Proroc Moise în fața
Rugului aprins († 4 septembrie)**

cu cele smerite în camera de nuntă, și au zis: „Doamne, Doamne, deschide-ne nouă!”, așa cum fac doamnele și domnișoarele care nu-s smerite. Iar Mântuitorul le-a spus: „Nu vă cunosc pe voi! Plecați de aici!” cf. Matei 25:1-12, pentru că numai pe cele smerite și milostive lea luat Dumnezeu în camera Sa de nuntă. Numai cei smeriți devin mireasă a lui Hristos.

„Rugul Aprins” simbolizează focul sufletesc lăuntric, duhovnicesc, mai puternic decât orice foc material – dar nu mistuie, nu te distruge pe tine, ci te înnoiește, după cum spune Prorocul David: „Înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale” Psalmul 102:5. Și Părintele Daniil (Sandu Tudor), și toți care au participat la „Rugul Aprins” asta au vrut: să revigoreze, în timpul marxismului, legătura creștinului cu Dumnezeu, să se înnoiască toți prin rugăciune, să prindă puteri mai mari. Numai Dumnezeu și rugăciunea îl mai pot salva pe om! Nu poți să te rogi din cauza grijilor veacului acestuia? Atunci, adu-ți aminte că lumea Vechiului Testament dădea zeciuială din toate ale sale. Fă și tu asemenea și dăruiește-I Domnului în rugăciune măcar a zecea parte din timpul tău! Să știti că nu e de ajuns să fim cu toții împreună, câteva minute, câteva ore numai, ci să ne purtăm în rugăciune unii pe alții, înaintea lui Dumnezeu. Lipsa exercițiului acestuia al rugăciunii unii pentru alții, a unuia pentru toți, este prima cauză a dezbinării dintre noi. Iubirea creștină se va răci atât de mult, încât unii vor căuta să facă multă dezbinare sub aparența unității, de aceea trebuie multă pază, ca să rămâneți în Duh și Adevăr. Nu bravați și nu încercați voi să fiți „martiri” – fiți înțelepți ca șerpii și nevinovați ca sfinții cf. Matei 10:16! Nu faceți ca Petru, care a zis: „Chiar dacă toți se vor sminti întru Tine, totuși eu nu!”, pentru că vă veți aduce aminte, la fel ca el, de cuvântul lui Iisus, și veți plânge cu mult amar Marcu 14:29-31. Dimpotrivă, neîncetat vă rugați: „Doamne, Tu învață-mă, Tu înțelepțește-mă, Tu luminează-mă, Tu întărește-mă, ca să nu Te pășesc!”.

Numai Dumnezeu e Cel ce menține unitatea, armonia, iar diavolul e cel care *divide et impera*. El este cel care ne dezbină, ca să ne stăpânească. Acest sistem satanic a fost folosit de atei securiști și la noi în țară, dar, să știți, românii și-au făcut ei singuri mai multe rele decât le-a făcut comunismul. Cea mai mare putrejună din firea

românului e dezbinarea. Românii nu se unesc nici în fața morții. Istoricii spun că, dacă geții ar fi fost uniți, nimeni n-ar fi putut să le stea împotriva. Dezbinarea aceasta este cea mai bună dovadă că suntem urmașii lor.

„UNDE ESTE ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU?”

Dacă vii la biserică, ești în biserică, auzi tot ce se face, vezi tot ce se face, dar, dacă nu există o legătură între tine și Dumnezeu, nu te mântuiești. Iar această legătură este rugăciunea. Eu, dacă stau lângă mata, pur și simplu, ce legătură este între noi? Poți să stai chiar lipit de cineva, dacă n-ai ceva în comun cu sufletul lui, n-ai nimic! Dacă nu ai rugăciunea, care este comunicarea noastră cu Dumnezeu, atunci ce ai? Degeaba stai în biserică dacă nu te rogi, dacă nai o legătură cu Dumnezeu. Să știi însă că Dumnezeu nu-ți dă în dar, dacă nu ceri. Deci, insistența cu care ceri și încrederea pe care o ai, nădejdea pe care o ai că Dumnezeu îți va împlini, aceea te ajută. Dar, repet, să nu aștepți să-ți dea Dumnezeu fără să bați și fără să ceri. Așadar, rugăciunea trebuie făcută neîncetat. Înainte de brichetă, de cutie de chibrituri, cu ce se aprindea focul? Frecai două lemne până se înfierbântau și luau foc. Asta înseamnă insistența. Când eram mic, am întreat-o pe mama: „Mamă, ce înseamnă Cer? Unde este Împărăția lui Dumnezeu?”. Și ea mi-a răspuns: „Măi, eu când te-am învățat «Tatăl nostru», nu ți-am spus? Acolo unde se face voia lui Dumnezeu! «Facă-se voia Ta, precum în Cer, așa și pe pământ». Acolo unde se face voia lui Dumnezeu, acolo-i Împărăția lui Dumnezeu. Și acolo e și Cerul”. ■

Din Părintele Adrian Făgețeanu, „Viața mea, mărturia mea” (Ed. Areopag, 2011) și din Fabian Seiche, „Martiri și mărturisitori din secolul XX” (Ed. Agaton, 2010)

Grupaj realizat de Ana Gheorghiu

În logica lui „ca și cum”

Mai deunăzi l-am văzut pe mitropolitul primat al Americii, Elpidifor, reprezentantul Patriarhiei Ecumenice, rugându-se în fața camerei video pentru Joe Biden, ca să ajungă Președintele Americii. Desigur, trebuie să ne bucurăm pentru orice rugăciune adusă Domnului, însă nu știu dacă și pentru cele ce contrazic flagrant duhul Evangheliei, care ne îndeamnă ferm să nu transformăm rugăciunea într-o paradă, așa cum fac fariseii. Pe de altă parte, democratul Biden, pe lângă păcatele care i se impută, susține în mod evident interesele celor ce promovează avortul și ideologia de gen, homosexualitatea și toată politica de disoluție morală, așa-zis liberală, care inundă astăzi lumea. Oare chiar până într-acolo am ajuns, încât politica societăților și serviciilor secrete să intre pe agenda reprezentanților la vârful Patriarhiei Ecumenice? **(G.F.)**

Ne-am fi bucurat, mai degrabă, ca un mare ierarh al Bisericii Ortodoxe să iasă în fața camerei și să cheme poporul american la pocăință, mai ales pe cel ortodox, și să se fi adresat și nouă, tuturor, ortodocșilor de pretutindeni. Ne-am fi bucurat să ne fi muștră pentru puțina noastră credință și plâpânda noastră nădejde în bunătatea cea nesfârșită a lui Dumnezeu, de care suferim cu toții astăzi. În schimb, conformându-se pe deplin agendei politice pe care o promovează, Mitropolitul Elpidifor ne încredințează, prin acest act, că se închină mai curând stăpânitorului lumii acesteia decât marelui Arhieru, Care S-a adus și Se aduce pe Sine neîncetat Jertfă pe Sfintele Altare. Cât de mare este diferența între rugăciunea sa și cea a Sfântului Siluan Athonitul, pe care îl prăznuim în aceste zile și care ne spunea că, pentru rugăciunile unui singur om, Dumnezeu poate milui o comunitate, și chiar un întreg popor!

Actul mitropolitului american este, mai întâi de toate, unul simbolic. Poate că Dumnezeu l-a îngăduit nu pentru altceva, decât numai pentru a ne arăta unde am ajuns astăzi noi, creștinii ortodocși. Se pare că ceea ce ne șochează la Mitropolitul Elpidifor, prin contrast cu ceea ce ne-am fi așteptat de la el, este trecut cu vederea de majoritatea dintre noi, cei ce ne aflăm într-o adevărată simbioză cu duhul lumii, cu mentalitățile care sunt în vogă, cu ideologiile aflate la putere, fiecare după măsura credinței (sau necredinței) noastre.

Sunt unii, chiar dintre cei care merg la biserică, ce deplâng soarta homosexualilor „prigoniți” și „neînțeleși”. Alții, care, chiar dacă nu protestează, în sinea lor le dau dreptate celor ce vor să închidă bisericile, ca nu cumva să se răspândească epidemia prin participarea la sfintele slujbe. Iar alții se tem să se împărtășească, sau cel puțin cred că ar trebui dezinfectată lingurița! La fel facem și cu rigoarea ținerii sfintelor posturi, a pravilei de fiecare zi sau cu alte porunci evanghelice care par astăzi cel puțin desuete, dacă nu chiar smintitoare. Între acestea, ascultarea

unora de alții și renunțarea la voia proprie de dragul păcii a ajuns cel mai revoltător lucru, când ești atât de convins că ai dreptate.

Pe toate acestea, Părinții Bisericii le numeau „închinare la idoli”, căci, într-adevăr, oamenii au tendința de a-și alipi mintea și inima de tot felul de realități trecătoare – de la mașini și case, bani și putere, până la tot felul de false modele, devenind fani ai vedetelor plâsmuite mediatic pentru fiecare grup de vârstă și interes. Totuși, în spatele acestora se află lumea, cu marile ei pretenții și rigori, de a performa în viclenie, minciună și răutate, pentru a fi respectat și admirat, chiar invidiat de ceilalți, pentru a fi „cineva” în societate. Astfel se definesc astăzi sistemele de ierarhie și valori, iar dacă nu le urmezi, mai devreme sau mai târziu vei ajunge cel puțin ne semnificativ, dacă nu chiar un paria.

Lumea îți zâmbește și te laudă, te încurajează s-o urmezi și te farmecă, iar când te are la mână, își arată adevărata față, constrângându-te să i te supui, de data aceasta împotriva voinței tale.

Nu știi dacă Elpidifor Mitropolitul crede cu adevărat în Joe Biden sau îi este indiferent adevărul, preferând să fie de partea celui care oferă

mai mult. Aceleași credințe amestecate le vedem însă și la noi, ca și la cei de lângă noi, chiar dacă mergem la biserică duminică de duminică. Dumnezeu, și mai ales frica de Dumnezeu este scoasă din ecuația propriei vieți, ca și cum nu ar exista. O astfel de atitudine subînțelege însă că trăim ca și cum Dumnezeu nu ar exista, ca și cum Evanghelia nu ar fi fost scrisă, ca și cum în Potir nu ar fi decât pâine și vin, iar nu Trupul și Sângele lui Hristos.

Acest „ca și cum” a ajuns să definească, din păcate, viața și lumea în care trăim. Deși spunem că suntem credincioși și ne place să ne declarăm astfel, purtarea noastră, gândurile noastre cele mai tainice ale inimii, felul în care punem problema dezvoltării, din păcate, un „ca și cum” nū am crede că Dumnezeu există cu adevărat. Iar într-o lume în care oamenii se comportă „ca și cum” Dumnezeu nu ar exista, deși Îl au zilnic pe buze, cel puțin ca stereotip verbal, devine din ce în ce mai greu să-ți păstrezi simțirea prezenței Lui în tot ce te înconjoară.

Dar a-L simți pe Dumnezeu nu este cu neputință, atunci când strădania de a recupera prezența Lui devine o constantă a vieții tale. Iar aceasta nu se dobândește numai prin rugăciunea de toată vremea, ci și prin câștigarea gândului smerit, prin punerea tuturor celor văzute și simțite în relație cu Dumnezeul cel viu, Care se îngrijește în tot locul și în toată vremea de existența omului în lume.

Da, Mitropolitul Elpidifor, prin gestul său se face un reprezentant al stăpânitorului acestei lumi. Dumnezeu însă, Care pe toate le vede, îl îngăduie – în primul rând pentru a ne arăta în chip văzut secularismul la care au ajuns anumite instituții bisericești ale lumii noastre, pe care însă nu trebuie să le confundăm cu Biserica lui Hristos.

Pe de altă parte, suntem martori ai acestei mascarade nu ca să le judecăm pe cele din afară ale acestui veac, ci pentru a scruta cu mai multă acrivie cele lăuntrice ale sufletului nostru, scoțând de acolo tot ce este putred și curățind tot puroiul, pentru a ne însănătoși sufletește. Să nu credem

că judecând ne-am delimitat de fărădelege, ci o vom face numai atunci când ne vom asuma duhul Evangheliei, mărturisit de Sfântul Silvan Athonitul și de ceilalți mari Părinți ai Bisericii. Acești Sfinți ai noștri își plângeau păcatele și se rugau pentru întreaga lume, îmbrățișau toată făptura cu dragostea lor și se vedeau pe ei mai răi decât toți cei ce viețuiau în vremea lor.

Se pare că acesta este mesajul Evangheliei, pe care atât de greu ne vine să-l primim, că noi înșine suntem vinovați pentru tot răul care este în lume, după cuvântul Cuviosului Paisie Aghioritul, care spune că, dacă noi am fi ajuns la sfințenie, cu siguranță nu ar mai fi existat atâta alunecare de la adevăr în lumea în care trăim.

Nu ne rămâne, așadar, decât să trăim și să ne purtăm, să gândim și să mărturisim nu numai „ca și cum” Dumnezeu ar fi de față, ci cu simțirea și conștiința vie că El *chiar este* aici și acum, alături de noi, după cum Însuși mărturisește: „Iată Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului” Matci 28:19.

Să nu judecăm, ci mai degrabă să ne rugăm pentru lume, bine știind că noi înșine suntem vinovați pentru toate, tocmai pentru că nu am ajuns să-I urmăm pe deplin lui Hristos, Care nu a socotit o micșorare să Se jertfească pe Sine pentru lumea întreagă – chiar și pentru toți acei „Iuda” care au trăit de-a lungul timpului, deși știa că cei mai mulți dintre ei nu se vor pocăi. Aceasta înseamnă să ne luăm crucea și să-I urmăm lui Hristos. De aceea, cei ce-l judecă pe Mitropolitul Elpidifor nu vor putea înțelege acest lucru, urmându-i mai curând celui pe care l-au judecat. Noi însă se cuvine să urmăm altă cale, cea numită de Sfinții Părinți „Calea Vieții” – Hristos, nu alta decât cea pe care a mers Însuși Domnul pe drumul Crucii: Calea cea îngustă a curățirii și lucrării inimii.

Și să fim încredințați că, la capătul acestei Căi, ne va întâmpina tot El, singurul Care este cf. Ieșire 3:14 cu adevărat! ■

PĂRINTELE ADRIAN FĂGEȚEANU
† 27 SEPTEMBRIE 2011

„Numai cine se roagă pentru toți se mântuiește!”

Într-unul din caietele sale, Părintele Daniil (Sandu Tudor) scria: „Sufletul unei țări părăsite de cei în viață se lasă în voia morților, a marilor morți, și se reface prin ei”. El vorbea atunci despre generația intrată sub tăvălugul ateismului roșu, dar este valabil și pentru noi, cei de azi, care ne simțim adesea părăsiți în fața absurdului unei istorii ostile. Este un cuvânt valabil pentru orice generație, pentru că o țară se reface, la nivelul cel mai profund, prin „marii ei morți”, adică prin sfinții ei. Aceștia sunt bobul de grâu ce moare în pământ, pentru a ocroti și a transmite viața mai departe; ei sunt ancora noastră aruncată în Împărăția cea neclătită, care ne păstrează în Arcă pe apele potopului. **(T.P.)**

La scurt timp după adormirea întru Domnul a Părintelui Adrian Făgețeanu, unul dintre ucenicii săi, Părintele Mihail Stanciu, povestește că un apropiat i-a zis: „Iată, Părintele Adrian s-a dus la Dumnezeu și, într-un fel, ne bucurăm că a plecat din ținutul pătimirii. Da, Părintele Adrian a trecut de hotarul suferinței, a mers «la loc luminat, la loc de odihnă» – dar noi, ce facem?”. Ucenicul a primit atunci de la Dumnezeu un răspuns în inimă: „Da, așa e, noi, cei rămași, suntem ca pe-o corabie în mijlocul valurilor. Însă Părinții Sofian, Adrian, Benedict Ghiuș, Vasile Vasilache și cei de mai nainte, Ilie Cleopa, Daniil (Sandu Tudor), Paisie Olaru, Vichentie Mălău, Dumitru Stăniloae

și ceilalți, precum și mărturisitorii din temnițele comuniste, Valeriu Gafencu, Mircea Vulcănescu, Ioan Ianolide și ceilalți, ei au mers înainte, au ajuns la liman și au înfipt un țăruș de care au ancorat corabia în care ne aflăm noi, cei aflați încă pe valuri. Iar ei, prin frânghiile rugăciunii lor, ne țin stabili. Să fim conștienți că ei mijlocesc pentru noi și ne țin ancorați și apropiați de liman. Deci să nu ne temem, să nu ne înfricoșăm de valuri, de vânturi, pentru că avem aceste frânghii, care sunt Părinții noștri – ei ne susțin!”¹.

În cei 99 de ani petrecuți în această vale a plângerii (1912 – 2011), dintre care 66 de ani de monahism și aproape 15 ani de temniță, Părintele Adrian Făgețeanu s-a făcut pentru